

Državna licejska knjižnica
v Ljubljani.

SKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 10.— mesečno.
četrtletno K 30.—
Če pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 9.50. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik popoldne.

Posamezna številka stane 60 vln.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Leto III.

Maribor, petek 2. julija 1920.

Št. 144.

Revolucionarno gibanje po vsej Italiji.

Ugodno finančno stanje naše države. — Regent o sprejemu v Sloveniji in naši deželi.

Po regentovem potovanju.

Potovanje našega regenta, kraljeviča Aleksandra po Hrvatski in Sloveniji je imelo biti nekako merilo za trdnost naše mlade države. Mi smo bili vedno optimisti in nismo verjeli različnim govoricam, ki so pripovedovale o različnih separatistih, državnih in edinstvenih sovražnikih itd. Najmanj pa so nas motile blagohotne in škodoželne kritike inozemstva, ki niso v naši državi videle nič drugega nego na pesek zidano, gnilo stavbo, ki jo vsak veter lahko podere. Tam na oni strani naših sedanjih mej so različni ljudje, ki presojujejo in obsojujejo našo državo. Ene vodi pri tem pobožna želja, da bi bila naša mlada država res taka, kakršno slikajo — da bi razpadla. Drugi pa, ki so sicer naši prijatelji, pa se vznemirjajo radi dogodkov, ki jih gledajo preko meje ter jih često vidijo v popolnoma napačni podobi. K tem drugim moramo prišteti v prvi vrsti naše brate v zasedenem ozemlju, ki kaj radi kritizirajo naše razmere ter jih že vsaka mala stavka, vsak strankarski medsebojni napad v našem časopisju razburja.

Kap. inž. Albin Mlakor:

Glasbena šola.

Javni nastop gojencev ktereakoli instituta ima namen, da institut ž njim pokaže cilj in uspeh svojega prizadevanja ter si s tem uspehom pridobiti javno zaupanje. Ker je prva prireditev naše mlade Glasbene Maticе gotove važnosti, se mora stvarno razjasniti vse ono, kar mora biti merodajno za presojanje zaupljivosti instituta. Jasno pa je, da k temu ne zadostuje samo utisk javnega predavanja gojencev, ker se pri letošnjih učencih ne sme prezirati uspeh njihovih prejšnjih učiteljev. V tem oziru je mogoče presojati samo to, kar se kaže pri gojencih kot skupni uspeh glede estetičnega razumevanja in tehničnega izvajanja. Tukaj me je že iznenadila velika razlika, ki se kaže v pedagogičnem stališču posameznih učiteljev, kakor se kaže v načini predavanja njih gojencev in tudi v izbiri posameznih točk. Zelo vestno izbran je na pr. program prof. gdč. Deyl. Izbira že na sebi kaže zaupljivost z ozirom na dobri okus, ki daje najboljše poročstvo za korektnost in vestnost tehničnega pouka. Njeni učenci so vseskozi kazali lepe uspehe. Nežno čuteča narava g. Laha je v Chopinu izvrstno porabljena.

Odobravati se morajo tudi dinamična olajšanja (perpetuum mobile), ki so previdno

Naša država se je ustalila in se ji prav malo ali nič ne pozna, da je komaj 20 mesecev stara. Vsak opravlja svoje delo, hodi svoja običajna pota, se prepira s svojimi so-ljudmi, s svojimi političnimi nasprotniki ter brez potrebe ne vpije več — živela Jugoslavija! Kadar pa pride trenutek, ko je treba pokazati ljubezen do države in do velike in drage skupne domovine, tedaj pozabi mahoma na vse prepire in je zopet samo držav-ljan, samo sin svojega jugoslovenskega naroda.

Tak trenutek je bil tudi sedaj, ko je imela naša osvobodjena domovina po dolgih stoletjih prvič zopet priliko pozdraviti na svojih tleh vladarja — brata, naše krvi in našega čuvstvovanja. Ko je prispela iz Beograda prva vest, da se dviga naš kraljevič Aleksander, da pohiti med brate Hrvate in Slovence, so se našli, kakor vedno in povsod pesimisti, ki so pričakovali vse prej nego tako sijajen sprejem, kakoršen je bil. Posebno so bili v skrbeh radi Hrvatske, osobito Zagreba. Hrvatje so separatisti, so republikanci in ne vem še kaj vse, so govorili ti krivi preroki. Toda sprejem, ki ga je napravil hrvatski del

našega naroda našemu princu-regentu, simbolu naše narodne in državne svobode, je krasno zavrnil vse one natolcevalce. Ta sprejem je pokazal, da je naš centrum, Hrvatska, zdrava, da je močna in zanesljiva, kakor sta močni in zanesljivi Srbija in Slovenija ter vse druge zemlje naše države.

Hrvati in Slovenci smo pri sprejemu našega vladarja tekmovali, kdo ga bo sijajnejše, iskrenejše sprejel, kdo mu bo pokazal več hvaležnosti, več udanosti in več neomajne ljubezni do drage domovine jugoslovenske.

Tekom kratkega časa smo sedaj imeli že drugič priliko preizkusiti trdnost naše države — prvič ob času železničarske stavke, drugič sedaj, ob posetu regenta. Ta dva dokaza bodeta menda zadostovala tako našim pesimistom, kakor tudi vsemu inozemstvu, prijaznemu in sovražnemu, predvsem pa tudi našim bratom onkraj demarkacijske črte. Posebno pa bi priporočali še našim sovražnikom, da si po tem dokazu ne slade svojih nad na razpad naše države z nadaljnjimi samolazmi.

Še nedavno je neki gospod častnik slavnega gospoda D' Annunzia blagovolil spo-

dana in ne motijo nikjer pomena skladbe. Tehnično lepa igra gdč. Kokl spada gotovo v višje razrede. Slično velja tudi o prof. gdč. Horalkovi ter prof. Hladkyju, kojih učenci so korektno in z dobrim razumevanjem predavali. Prvovrstni pedagogični uspeh je bil čelist Dev, gojenec prof. Berana. Kazal je dobro in vestno tehnično izobrazbo, mehki poravnani ton in priprosti okus, ktereга pri prof. Beranu že poznamo. Za prvi letnik je to izvanredni uspeh. Prof. Šlais je svojim gojencem predložil točke, ki so bile strogo umerjene njihovim zmožnostim. To je dokaz modrega in nesebičnega pedagogičnega stališča. Temu popolnoma primeren je bil utisk igre njegovih učencev. Korektna izvajanja, čista intonacija, jasni krepki udarci prstov in natančno, začetniku težavno menjanje loka in lepa ritmična igra pri vseh učencih zelo prijetno učinkuje. Izvajanje obeh Mazasovih duo (Francè-Bajda in Pirc) prištevam k najboljšim pedagogičnim uspehom.

Drugi del prireditve je očitvidno pred vsem namenjen prof. Topiču, kar je utemeljeno z ozirom na njegovo veliko prizadevanje za uspevanje prireditve. Uspeh tega koncertnega večera je bil z ozirom na izvajatelje brezdvomno sijajen in tukaj se je prof. Topiču ravno tako kakor pri orkestralnem koncertu posrečilo izvrstno izkoristiti material, ktereга je imel na razpolago. Toda dovoljujem si

pripomniti, da je bil večer namenjen produkciji gojencev in presojanje iz tega stališča pregreša vestno pedagogično stališče. Pričakovati bi morali, da se kaže uspevanje pravilnega poučevanja. Zdi se mi pa, da je bil večer namenjen samo sijajnosti koncertne prireditve. Ne sme se namreč prezirati, da gojenci prof. Topiča kakor v 1. večeru, tako tudi v koncertu nikakor niso bili zmožni tehničnim težkočam. Očitvidno se je kazala nezadostnost pedagogične priprave, toraj postopanje, ki se pozneje hudo maščuje nad gojenci. Vidi se dalje upliv njegove ekstremne nature zlasti v igri njegovih violinistov, ki se trudijo v manirah, ktere moram smatrati za neestetične. Tako je kazala zadovoljno in tehničnim zmožnostim primerno igro edinole gdč. Perić. Tudi spevi, dasiravno umetno in spretno pripravljeni, niso mogli zakriti nezadostno tehnično podlago. Smatram to kot eksperimente, ki so nevarni ravno pevcem in v tem slučaju še posebno zlasti zategadelj, ker sta solistki (Reiner, Novak) kakor tudi solista (Živko, Čepič) zelo nadarjeni in posedujejo lep in prijeten glas, ki obljublja pri vestnem izobraženju lep uspeh. Kot brezdvomno najbolj nadarjeno igralko omenim še gdč. Hegedušič (Beethoven Rondo, Reinhold Impromptu).

(Konec prih.)

ročiti laškim žurnalistom, da Jugoslavija niti faktično ne obstoja. Mi mu na to nismo odgovarjali, ker najnumestnejše na svetu je dokazovati norcu, da je istena bela, če on trdi, da je črna. Odgovor pa mu je dal sedaj veličasten sprejem našega regenta Aleksandra.

Istočasno pa, ko je hrvatski in slovenski del našega naroda vsemu svetu pokazal, da ga nobena sila več ne oddeli od skupne domovine, da bo za to domovino, če treba stopil tudi kakor en mož na branik, da jo očuva, istočasno je ona Italija, ki trdi, da Jugoslavije ni — v smrtnih krčih revolucije, ki ogroža celo že gospoda Viktorja Emanuela, istočasno odreja italijanski narod pokorščino svojemu kralju in državi.

Država pa, kateri državljani odpovejo pokorščino, katere vojaki nočejo več braniti, o taki državi se pa popolnoma upravičeno lahko trdi — da ne obstoja več.

Naša država pa obstoja, raste, se razvija in bo rastla in se razvijala še naprej v naš ponos in v strah in jezo naših sovražnikov, kajti —

„trije združeni bratje bodo delali čudeže.“

Dnevne vesti.

Regent Aleksander — brat Sokol. Ko je regent došel v Narodni dom, so ga pozdravile ob dohodu v dvorano tudi Sokolice. In sicer z »Zdravo, brat Aleksander!« klici. Regent se je tega pristrčnega pozdrava očitno razveselil, obstajal je pri posameznih skupinah ter Sokolicam podajal roko (med drugimi sestri Sokolice Ulčakarjevi, Verasovi) ter jih nagovoril: »Sestre, pridno telovadite!« (Op. ur.: Regent Aleksander je sam tudi Sokol, ter radi tega naravno brat, kakor vsak drugi Sokol.)

Povratak regenta v Beograd. Regent Aleksander se je s svojim spremstvom povrnil v sredo, ob 9. uri v Beograd. Na peronu je bila častna četa. Prestolonaslednika so pričakovali člani vlade, ki so ostali v Beogradu. Na peronu so bili tudi metropolit Nikola, predsednik državnega sveta z vsemi člani, predsednik kasacijskega in apelacijskega sodišča, generali s častniškim zborom, župan beograjske občine z občinskim odborom, predstavniki raznih korporacij itd. Ko je regent stopil iz voza, so ga pozdravili ministri in metropolit. Regent je sprejel nato službeno poročilo častne čete. Ko je korakal skozi vojaški spalir, je pozdravil vojaše z besedami: Pomozi Bog junaki! Nato so ga pozdravili generali in vsi častniki. Vsakemu je dal roko v pozdrav. Ko se je vračal od častne čete, ga je pozdravljalo navzoče mnogobrojno občinstvo z navdušenimi živjoklici. Kraljevič je ljubeznjivo odzdravljal in se med ovacijami navzoče množice peljal na dvor.

Nemška krstna imena. Zadnje čase se ni nihče več brigal za to, kakšne napise delajo naši trgovci, obrtniki in drugi, kljub temu, da je bila odredba mestnega magistrata, da smejo biti vsi napisi samo slovenski še vedno v veljavi. Radi tega smo tudi videli rasti znova vsepovsod nemške ali pa vsaj dvojezične napise. Prihod regenta, princa Aleksandra v naše mesto pa je zaspane gospode zopet malo podrezal in izdali so v zadnjem momentu zopet novo podobno naredbo, katere pa ni skoro nihče upošteval, ker je vsak vedel že iz starih izkušenj, da so take odredbe le za to tu, da so na papirju. To pa je razjezilo nekaj naših ljudi, da so ponoči pomazali vse take nemške napise. Mi ne maramo napram temu postopanju zavzeti nikakega stališča, ker so mnenja itak jako različna, pripomniti pa moramo nekaj, česar naše občinstvo, posebno ono, ki je dejansko nastopilo proti tem napisom, gotovo ne ve. Trdke so, kakor znano, pri magistratu

protokolirane oziroma vpisane, in kakor so tam protokolirane ali vpisane, tako se mora glasiti tudi njihov izvesek, naslov itd. Ko je prišel preobrat in se je zaukazalo vsem trgovcem, obrtnikom in drugim, da morajo napraviti svoje izveske v slovenskem jeziku, so hoteli nekateri razen navedbe stroke itd. posloveniti tudi svoja imena, krstna in družinska. Magistrat pa je proti temu nastopil, češ, da bi se moralo to tudi v protokolu posloveniti, kar pa je (iz nam neznanih vzrokov) zaenkrat nemogoče. Tako je tudi magistrat sam ne le dovolil nemška imena, ampak celo prepovedal poslovenjenje. Ko se sedaj zahteva od trgovca, da odstrani svoje nemško ime ter ga nadomesti s slovenskim, ne le, da ta trgovec ni dolžan tega storiti, ampak celo tega ne sme storiti. To je treba upoštevati ter prijeti v prvi vrsti pravega krivca, naš mestni magistrat. Radi tega zahtevamo v imenu vse zavedne slovenske javnosti, da mestni magistrat takoj poskrbi, da bodo trgovske, obrtniške in druge firme na novo protokolirane in to s slovenskimi krstnimi imeni. Dalje pa naj se tudi preskrbi, da bo vsakdo, ki je doslej pisal svoje slovensko ime z nemško ortografijo, lahko brez nadaljnjega dal svojemu imenu tako obliko, kakršna mu po pokolenju pripada. V tem oziru bi bilo najbolje uvesti prisiljeno uradno slovensko ortografijo slovenskih imen. Nemška bi se pa seveda morala čuvati. Le kdor bi sam to želel, naj bi se mu ustreglo, da bi smel svoje nemško ime pisati po slovenski ortografiji. Mi moramo končno vendarle enkrat priti do enotnih imen, ker sicer se nam bo ves svet smejal.

Franca Josipa slika v počast regenta Aleksandra. Znani nemški magistratni uradnik Sterle ima v svojem stanovanju v rotovškem poslopju sliko Franca Josipa I., ki se jo, kadar je okno odprto, vidi popolnoma dobro z Glavnega trga. Tako se jo je videlo tudi o priliki regentovega sprejema pred rotovžem. Prosimo merodajne činitelje, da bi magistratnega uradnika poučili o tem, kaj se sme in kaj se ne sme.

Dvojne cene za zemlje. Odkar so samovoljno povišane cene zemljam od 90 v na 1 K smo dosegli — dvojne cene. Ponekod, kjer ne marajo zaradi bogate 10 v biti vsteti med verižnike, se prodajajo zemlje že 14 dni po 80 v. Drugod, kjer so bolj trdovratni in kjer računajo, da jim 100 gostov donaja dnevno 10 K več lahko prisluženega dobička, so zemlje ostale še pri stari ceni, navadno tudi za — stare zemlje. — Apropo, stare zemlje! Naši peki so ravno te dni prišli v sloves, da spečejo kar za teden dni naprej zalogo zemelj! Pa smo se prepričali, da ta sloves ni bil opravičen in ta novi zaslužni red spada na prsa tistih, ki z gotovih namenov štiri dni stare zemlje prodajajo, oziroma so jih te dni prodajali. Mislimo, da bi bil skrajni čas, da kdo poklicanih napravi vendar že red — med svežimi in starimi zemljami in jim ustanovi ceno, kakor se jim spodobi.

Nemški ulični napisi v naši okolici še vedno niso izginili. Skrajno rauen utis je napravil na primer v sredo tezenski del Tržaške ceste, ki nosi še vedno stare nemške napise in koder je prišel regent v Maribor. Pozivljamo občinske zastope ter župane, oziroma gerente, da čimprej poskrbijo, da ti napisi izginejo ter se v doglednem času zamenja s slovenskimi.

Stanovalci Krčevine se izgovarjajo, da niso bili od svoje občine čisto nič obveščeni da treba za regentov obisk tudi Krčevino okrasiti. Tudi se jim je zdelo, da so vile ob mestnem parku preveč oddaljene za tako okrašenje. — Prazni izgovori. Če bi bil prišel kak čisto navaden nemški knez a la Wied, bi tudi za to gospodo ne bilo treba nobenega izrecnega poziva, predstavljamo si, da bi bile ravno vile ob parku morda še lepše okrašene kakor marsikatera hiša v mestu. Se poznamo.

Protestni shod „Samostojne“ v Mariboru. Pretečeno nedeljo je priredila „Samostojna“ v Narodnem domu precej dobro obiskani protestni shod proti carjni. Sprejeta je bila

resolucija, v kateri izražajo odločen protest proti sedanji carinski politiki, zahtevajo odpravo vsakršne izvozne carine na kmetijske pridelke, koje ne potrebujemo neobhodno v naši državi odnosno od istih pridelujemo preko lastne potrebe kakor: vino, sadjevece, žganje itd. nadalje zahtevajo, da se izvoz vseh teh odvisnih kmetijskih pridelkov od strani države pospešuje z znižanimi izvoznimi tarifi. Ti naši lastni pridelki naj se izvažujejo za lastno valuto v države, od kojih bi uvažali za te predmete najne potrebščine, kakor oblačilno blago, železo, stvoje, sol itd. Uvoz piva naj se prepove popolnoma. Vsaka izvozna kot uvozna trgovina naj bo direktno v rokah države in naj se ustanovi centralni izvozni in uvozni urad, čisti dobiček pripade državi in ne posameznim spekulantom. Protestirajo vsled tega tudi proti ustanovitvi „Središnje zadruge“ v Beogradu. Uprava tobaknega monopola naj se ozira na potrebe kmetijskega prebivalstva, podražjenje naj plačujejo inozemci za fini tobak. — Posvetovalo se je tudi o ustanovitvi okrožne organizacije, centrala v Mariboru.

Nikomur krivice! Naša poročila o prihodu regenta v štev. 142 popravljamo v toliko, da vile v Krčevini ob mestnem parku, kjer biva tudi g. Anton Kiffmann, sploh niso bile vseskozi okinčane, ker od strani gerentstva ni bilo posebnega poziva, za to in da torej o »ostentativni demonstraciji« ne more biti govora, zlasti ne, kar se tiče gosp. Kiffmanna, ki je svoji dve mestni hiši okrasil z dvema zelo dolgima državnima zastavama in obilnim zelenjem.

Rodoljubom. Bliža se 12. julij, Petrov dan, največji vojaški praznik. Stari običaji zahtevajo od vsakega državljanca, da žrtvuje za ta dan kako malenkost v prid našega moštva, da bi se temu zamoglo na ta dan nuditi kak priboljšek. Obračam se na p. n. rodoljube s prošnjo, da se temu pozivu odzovejo. Hvaležno se sprejme vsaka količina živil, pišace in denarja. Da pa cenjeni darovalci ne bodo imeli nikakih težkoč pri pošiljanju daril, prosim, da se podpisanega o nameravanem daru obvesti. Za prevoz daril se pobriga podpisani sara. Imena darovancev in vsaka količina se razglasi v časopisih. Za garnizijo Maribor: Intendant 45. pešpolka: kapetan Rakuša, telef. štev. 188.

Menihi samostana Hilandara so sklenili prinesiti v Beograd zastavo srbskega carja Dušana in jo na najsvetejši način izročiti prestolonasledniku kraljeviču Aleksandru v znak najvišjega odlikovanja in kot simbol zmage. Ta svečanost bo imela splošen narodni in državni značaj. Ob tej priliki se bo vršila tudi proslava zmage in triumfalen obhod naše vojske skozi Beograd s prestolonaslednikom Aleksandrom na čelu.

Poseben vlak bo vozil v nedeljo, dne 4. julija o priliki ustanovitve podružnice Jugoslovenske Matice v St. Lovrenc na Pohorju in nazaj v Maribor. Iz Mariboru, gl. kolod., odide vlak ob 7. uri 30 minut, iz St. Lovrenca pa se vrne v Maribor ob 23. uri. Ravnateljstvo južne železnice je dovolilo za vožnjo s tem vlakom za tretji razred 50% popust. Listek kupljen na mariborskem glavnem kolodvoru dobi poseben žig ter bo veljal tudi za nazaj.

Darilo. Na dan regentovega poseta je naša policija s pomočjo g. kavarnarja Kuharja nabrala v »Veliki kavarni« za Jugoslovensko Matico znesek 520 K. Srčna hvala.

Zopetna otvoritev mestnega kina po mestni občini je v soboto dne 3. julija. Radi tehničnih težkoč in vsled kratkega časa, kar naj občinstvo upošteva, proizvel se bode za sedaj enkrat film z nemškim besedilom. Takoj po tem usporedu se bodo pa po možnosti prednašali filmi le z jugoslovenskim besedilom. Pričetek posameznih predstav in cene sedežem ostanejo neizpremenjene. Ostalo je razvidno iz lepakov. Mestna uprava se bode v vsakem oziru potrudila voditi podjetje v zadovoljstvo mestnega občinstva. Uprava mestnega kina.

Trafikanti Maribora se sestanejo k posvetovanju dne 4. julija ob 15. (3.) uri po-

poldne v gostilni Vlahovič (Aleksandr. cesta). Ker se bo posvetovalo o jako važnih stvareh, je dolžnost vsakega trafikanta, da se gotovo in točno udeleži.

Klavirska virtuginja Ruža Deylova ter **vijolinski virtuoz Jan Šlais** priredita v soboto 3. julija v koncertni dvorani v Rogaški Slatini koncert z jako zanimivim sporedom. Po tem koncertu priredita oba umetnika večjo turnejo po čehoslovaški republiki.

Planinski izlet na Klopni vrh. Mariborska podružnica SPD priredi v soboto, dne 3. t. m. izlet na Klopni vrh. Odhod z vlakom ob pol 16. uri od glavnega kolodvora do Fale, od tam peš na Klopni vrh, kjer se prenočuje pri Perkhauerju. V nedeljo 4. t. m. odhod v Št. Lovrenc na Pohorju k slavnostni ustanovitvi podružnice Jugoslovenske Matice. Vsi planinci na plan!

Ruski polkovnik, begunec, bi rad poučeval ruščino. Bil je v Denjikinovi armadi ter je po porazu moral zapustiti Rusijo in uteči v Jugoslavijo, kjer se sedaj nahaja popolnoma brez sredstev. Slovenci, pomagajte ruskemu bratu v nesreči, sprejmite ga kot učitelja vaših otrok, za kar vam bodo otroci pozneje hvaležni. Prijave se sprejemajo v Krekovi ulici št. 4 drugo nadstropje med 15. in 17. uro.

Regent Aleksander v filmu. Jutri se bo v Prvem mariborskem bioskopu predvajal film, ki kaže potovanje Nj. Visočanstva regenta Aleksandra po Hrvatski ter slavnosti v Zagrebu. Doslej smo o regentovem potovanju izvedeli le iz časopisja, tu pa se nam nudi krasna prilika, da si vse ogledamo na projekcijskem platnu. Opozorjamo na tozadevni inserat.

Vlom. Ko se je v sredo trgovka Helena Verglez povrnila po preteklih praznikih zopet v svojo papirnico na Kralja Petra trg, je na svojo veliko presenečenje opazila sumljive znake na vežnih vratih ter takoj pričela slutiti, da se je nekaj zgodilo. Ta njen strah je bil upravičen, kajti pri pregledovanju po trgovini se je pokazalo, da so vanjo vdrla doslej še neznani tatovi ter odnesli 1000 K denarja, par nizkih čevljev, eno možko obleko, tri predpasnike, eno žensko obleko, eno odejo, ter dalje dve vložni knjižici, eno poštno hranilnico, glasečo na ime Franc Verglez z vlogo 2000 K ter eno hranilnično knjižico glasečo na ime Helena Verglez z vlogo 650 K. Naša policija pridno izsleduje storilce, vendar pa se ji doslej še ni posrečilo priti na pravo sled.

Poskušen vlom. V noči od srede na četrtek so poskusili neznani zlikovci vlomiti v mestno usnjarno v Krekovi ulici št. 3. Bili pa so najbrže pregnani in tako je ostalo samo pri poizkusu.

Izgubljeno. Pri predstavi »Hasanaginice« v soboto 26. pr. m. je izgubil g. Anton Rehar v gledališču 100 starih srbskih dinarjev. — Na dan regentovega poseta je izgubil g. Franc Masten iz Hermancev pri Ormožu na Glavnem trgu listnico iz rjavega usnja v kateri se je nahajalo 1150 K, dve plačilni poli, orožni list in več drugih stvari. — Istega dne je izgubil istotam g. Zakeljšek Julij iz Ptujja denarnico iz črnega usnja, vredno 50 K, v kateri se je nahajalo 112 K, dva vozna listka Maribor—Ptuj in nekaj drugih malenkosti. — Kdor je te stvari našel, ali ve kaj o tem naj to sporoči naši policiji.

Porotno sodišče.

Duhovnik Golec na zatožnem — stolu.

Izreden slučaj, kakor ga še ni doživela mariborska porota. Do najnižje globine kruto žaljeni čut človeške pravičnosti, skrajno oskrnjeno spoštovanje do ljudskih sodnikov in oblaten ugled do naših duhovnikov kot predstaviteljev rimo-katoliške cerkve in vsečloveštvo zvečičavne krščanske vere kliče do neba, da se sličen slučaj pred našimi ljudskimi sodniki nikdar več ne obnovi. Golcev slučaj je tako nezasižan, da ga moramo vsestransko obdelati tudi za druge prilike, tudi za tiste, ki danes v kato-

liškem duhovniku vidijo še vedno nadnaravno, božansko bitje. Ne mi, oni sami so tisti, ki naravnost silijo, da tudi slepec izpregleda, da so tudi duhovniki čisto navadni ljudje, če so slučajno tudi na zatožni klopi, da so veliko slabši v svojih vzgledih praktičnega krščanstva, kakor so na isti klopi sedeči morilci, roparji in drugi zločinci. Razlika med temi in duhovniki je ta, da navadni zločinci navadno nimajo vere, zato pa toliko vesti v svoji duši, da tudi najbolj zakrknjeni navadno vsaj del svoje krivde priznajo, nekateri celo zelo skesano priznavajo; nasprotno obtoženi duhovnik niti na tem mestu pred razpelom Tistega, katerega „božji“ namestnik trdi da je, noče pripoznati krivice, storjene svojemu bližnjemu.

Ko smo prejeli stvarno poročilo svojega porotnega poročevalca, kar nismo mogli verjeti da je kaj takega sploh mogoče. Zvedeli pa smo po drugih virih, zakaj je ta slučaj bil mogoč. Naši klerikalci so v zmagovalju tepanja pravičnosti postali tako predrzni, da izblebatajo tudi javno, česar bi se morali sramovati ali vsaj iz praktičnih ozirov zase prikriti. Hvalijo se namreč javno, da imajo za vso to porotniško sezono najmanj 70 odstotkov porotnikov „na svoji strani“. Kaj nič ne slutijo ti ljudje, kaj s takim priznanjem pravzaprav izdajajo? Zvedeli smo nadalje, da so že ob začetku porotnega slučaja Golec natančno vedeli da bo 9 porotnikov glasovalo proti krivdi obtoženca, torej da je bil Golec natančno vedel da bo 9 porotnikov glasovalo proti krivdi obtoženca, torej da je bil Golec pravzaprav še pred razpravo — oproščen. Če bi bila ta večina porotnikov recimo po svojem mišljenju tudi popolnoma brezverska, popolnoma brez čuta do svetosti prisege in pravičnosti, bi se nam zdelo tako čudno. Ampak mi si moramo predstavljati, da so to možje, ki hočejo vendar biti naravnost vzor kristjani, vzgled vsem drugim, da ti ljudje vendar svečano prisegajo pri tistem vsegavednem Bogu, pred katerega podobni v sveti hostiji poklekajo če treba tudi v blato. In tu, ko je treba svoje krščanstvo pokazati javno, in sicer javno kot najvišji sodniki nad pravimi, učenimi sodniki iz ljudstva, tu naj istega Boga samega vržejo v blato, ter naj na ljubezni jim slučajno simpatični osebi, čisto pozabijo, da so pred živim Bogom prisegli, da bodo sodili tako, da bodo lahko dali odgovor pred Bogom in svojo vestjo? Ne, to se nam ne zdi verjetno! Mi jih hočemo soditi bolje, kakor jih sodijo njih pristaši, ki se že pred in po razpravi hvalijo, da imajo 9 „svojih“ na „svoji“ strani. Mi sodimo Golcevo naravnost neverjetno oprostitev tako, da pač ravno onih 9 vzor — katoških mož vsega slučaja ni prav razumelo, ter je svojo oprostilo obsodbo oddalo samo na podlagi napačnega razumevanja obtožbe. Več ko ironija je, da moramo to v njih zagovor javno pribiti ravno mi, ki nas obtoženi krščanski nasprotniki na shodih in v listih javno psujejo kot brezverce. Da, ironija je to, ampak pribiti moramo ta zagovor napram širši javnosti, sicer bo naša porota za take slučaje zgubila pred širšo javnostjo popolnoma ves ugled, ki ga ji teptajo njihovi pristaši z javnim hvalisanjem, češ, mi klerikalci, lahko pišemo kar hočemo, nam se ne more nič zgoditi, saj imamo 70 odstotkov porotnikov na „svoji“ strani. Od tod tudi tista podla, nesramna pisava klerikalnih listov, v katerih mečejo na svoje nasprotnike najgrje blato, ko se drznejo oskruniti tudi najnežnejše zasebno življenje svojih političnih nasprotnikov. Tega javnega škandala za ves slovenski narod, za čut pravičnosti, pa tudi za čistost in ugled krščanske vere mora biti konec!

In mi pričenjamo ta konec z brezobzirnim razkrinkanjem gabnega farizejstva — na katoški podlagi

Opozorjamo na tozadevno porotno poročilo, ki ga priobčimo v eni prihodnjih števil.

Zadnje vesti.

Splošna stavka v Rimu.

LDU Pariz, 1. julija. Po brzojavkah iz Rima je proglašena v Rimu splošna stavkatranje politiko naše države.

v znak vzajemnosti s položajem v Anconi. Delo je popolnoma ustavljeno, razen pri telefonu in brzojavu. V mestu in predmestjih so močni oddelki policije in vojaštva.

Revolucionarna gibanja po vsej Italiji.

DKU Berlin, 2. julija. Po poročilih iz Laussane se je razširilo revolucionarno gibanje po vsej Italiji ter se splošno sodi, da se nahaja Italija pred neposrednim preobratom, ki bo vrgel kralja in vlado.

Finančno stanje naše države.

LDU Beograd, 1. julija. Jutri bo predložen narodnemu predstavništvu proračunski predlog za leti 1919/20 in 1920/21. Vsota vseh dohodkov in izdatkov znaša približno 4½ milijard dinarjev. Razlika med dohodki in izdatki v znesku 100 milijonov dinarjev je z ozirom na celotno vsoto tako malenkostna, da ne pride niti v poštev. V Italiji n. pr. znaša deficit 14 milijard lir, medtem ko je pri nas komaj 100 milijonov dinarjev. Ta povoljni položaj bo vsekakor vplival na vrednost našega dinarja, ki se bo gotovo dvignila.

Regent o Sloveniji.

LDU Ljubljana, 1. julija. Predsednik deželne vlade, dr. Brejc, ki je spremljal regenta ves čas njegovega bivanja v Sloveniji in na zletu v Maribor do Zidanega mosta, se je tukaj ob razstanku poslovil od prestolonaslednika in se mu imenom Slovenije zahvalil za njegov obisk, ki je prebivalstvu Slovenije dal priliko, videti in pozdraviti svojega prvega vladarja po osvoboditvi in ujedinenju. Regent se je ginjen poslovil od predsednika deželne vlade in izjavil, da se ima on zahvaliti prebivalstvu za iskreni in topli sprejem, ki se mu je priredil povsod v Sloveniji. Regent je nadaljeval, da je bil očaran od izrazov tople ljubezni in radosti, s katero ga je prebivalstvo povsod spremljalo in od vzornega reda in discipline, ki je vladala povsod med prebivalstvom Slovenije sploh in posebno sedaj ob sprejemnih manifestacijah ter o organizatoričnem duhu vsega življa v Sloveniji. „Vse, kar sem videl“ je rekel regent, „mi ostane v neizbrisnem spominu“. Regent je prosil predsednika, naj to sporoči prebivalstvu. Na prošnjo predsednikovo, naj bi regent kmalu zopet obiskal Slovenijo, je regent zagotovil, da to stori ob prvi priložnosti in obljubil je, da bo že letošnjo jesen posetil naša lovišča. Tudi regentovo spremstvo je opetovano izreklo svoje občudovanje nad lepim redom, ki je neprisiljeno vladal na vseh krajih. Ob izletu na Gorenjsko so se čuli ponovni vzkliki občudovanja o lepoti pokrajine. Kranj je ugajal posebno radi svoje nenavadne prsrčnosti. Bled in Blejsko jezero pa je tako očaralo goste, da je bila splošna sodba ožjega spremstva regentovega, da je kakor „bajka iz 1001 noči“. Izlet na Stajersko je napravil najboljše utis radi vseskozi toplih in prijaznih pozdravov, predvsem pa radi veličastnega sprejema v starodavnem Celju in radi umetniško zasnovanega in praktično urejenega aranžmaja v modernem Mariboru. Na vsej poti iz Ljubljane do Maribora je vzbudil splošno pozornost regenta in njegovega spremstva snažnost in ličnost gostih naselbin, pestra slika pokrajine in kremeniti značaj prebivalstva. O umetniškem izvajanju Glasbene Matice je splošna sodba, da je to nekaj tako lepega in izrednega, da se mora tak zbor povsod na svetu pokazati. Soglasno je bilo mnenje, da bi pevski zbor Glasbene Matice, ako bi nastopil v velikem Parizu ali kjerkoli, odnesel gotovo prvenstvo.

Seja ministrskega sveta.

LDU Beograd, 1. julija. Danes je bila seja ministrskega sveta, ki je trajala od 10. 13. ure. Na tej seji je bilo rešeno vprašanje napredovanja častnikov, in sicer stare vojske in onih, ki so bili nanovo sprejeti. Razpravljali so obenem tudi o sprejemu novih častnikov v našo vojsko. Potem je bil na tej seji sprejet proračun za leti 1919-20, ki ga je predložil finančni minister. Razen tega so se razpravljala tudi razna druga važna vprašanja, ki se nanašajo na zunanjo in na notranjo politiko naše države.

Vesnić mirovni delegaciji.

LDU Ljubljana, 30. junija. Ministrski predsednik dr. Vesnić je poslal na Vidov dan predsedniku naše mirovne delegacije gosp. Pasiću v Pariz nastopno brzojavko: Milo mi je, što Vas i drugove mogu izvestiti, da se Ljubljana radostno i dostojno takmila sa Zagrebom pri prvom prijemu kraljevića namesnika svoje krvi i svoga jezika. Njeg. kraljevsko Visočanstvo ove dane pretrpano je cvečem i vrlo je sretan, što je u tim razpoloženjima proslavio Vidov dan medju našom slovenačkom braćom. Vesnić.

Izdaja: Tiskovna zadruga Maribor.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska »Mariborska tiskarna d. d.«

Mala oznanila.

Igralca ali igralko na glasovir sprejme za večerne ure restavracija »Maribor« na Grajskem trgu. 2-1

Kuharica se išče za dve osebi. Naslov se pove v upravnistvu. 4-3

Plačilna natakara in ena podnatakara se takoj sprejmejo. Naslov pove upravnistvo. 2-2

Franc Kalinšek kateri je bil lansko leto zaposlen na Lički železnici naj se zgasi pri g. Petru Mažuran v Gospiću, Lika ali pri g. L. Burič, Zagreb, Palmotičeva 34. 3-2

Vila ali pa posestvo v Mariboru ali v okolici se kupi. Ponudbe z navedbo cene na uredništvo »Maribor. delavca« pod »Vila« ali »Posestvo«. 2-1

Dva mlada železničarja bi se rada seznanila z dvema gospodičnima v najkrajšem času. Ponudbe s sliko na upravnistvo. Študenti so izključeni. 2-1

I. Mariborski bioskop
 Aleksandrova cesta.

Od sobote, dne 3. julija 1920:
Pozor!

Kraljevska visokost regent Aleksander v filmu.

I. del:

Potovanje iz Beograda v Zagreb. Svečanosti v Zagrebu.

Predstave se vrše vsaki dan ob 18. (6.) in 20. (8.) uri v nedeljo ob pol 15. (pol 3.), 4. (16.), 18. (6.) in 20. (8.) uri zvečer.

Cene so padle! Kje?

Samo v veletrgovini

Alojz Dular-ja

popr. Oskar Reitter, Slovenjgradec

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem izdatno znižal cene pri svoji zalogi, kakor pri manufakturi, špeceriji in železnini. Prodajam moko po K 6'—, koruzni zdrob po K 6'50. Dobi se tudi sladkor in rogaška slatina v poljubni množini. Za obilen obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem **Alojz Dular.**

Pridite vsi in prepričajte se!**Pozor tovarne, žage, umetni mlini, delavnice!**

Danes je ravnokar dospela večja partija

„Fessler“-jevih gonilnih jermenov

v širini 5—16 cm in v vsaki poljubni dolžini. »Fessler«-jevi gonilni jermeni so ravno tako dobri kakor usnjati.

➔ Za cele dve tretjini so ceneji od usnatih! ➔

Skraina natezalna prožnost. Mojstrsko dovršeno delo preciznosti. Izvrstna adhezija. — Ti jermeni tečejo brez vsakega sunka in šuma ter ravno. Siguren prenos sile. Prilagodijo se vsakemu žlebu. — »Fessler«-jevi jermeni se danes vporabljajo v 300 veleobratih.

Razpošilja jih točno in takoj iz Maribora

„DRAVA“, lesna trgovska in industrijska deln. družba
 v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 51. 2-2

Občinska hranilnica v Mariboru

(prej Gemeinde-Sparkasse)

Orožnova ulica št. 2 (Pfarrhofgasse Nr. 2)

v lastni hiši.

Stanje hranilnih vlog K 42,442.640-26

Rezervni fondi K 2,749.997-67

===== Shramba za pupilske hranilne knjižice itd. =====

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po najvišji točasno običajni obrestni meri.

Uradije vsak dan od 8.—12. ure razun nedelje in praznikov.

Mala oznanila.

Igralca ali igralko na glasovir sprejme za večerne ure restavracija »Maribor« na Grajskem trgu. 2-2

Kuharica se išče za dve osebi. Naslov se pove v upravnishvu. 4-4

Iščem boljšo gospodično za otroke takoj in dobro izučeno kuharico za september na Reko. Vprašanja samo do ponedeljka 16. ure popoldan pri družini Zergollern, Koroševa ulica 25. 155

Za prodati je ena sobna oprava iz trdega lesa, čisto nova. Tržaška cesta št. 5, desno. 2-2

Lepo posestvo na prodaj. Kje, pove upravnishvu lista. 151

Motorno kolo 3 in pol konjskih sil, skoraj novo, se takoj proda. Frančiškanska ulica št. 8. 150

Omara za jedilno sobo z mramornato ploščo se proda. Vprašanja: Meljska cesta 30, I. nadst., vrata 8. 153

Gostilna „Pri rdečem ježu“ (Halbwild). Točenje naravnih vin: Prvovrstno namizno vino po 16 K liter, Rancenberško 26 K liter. Specialiteta: Silvanec 1917 steklenica 32 K. Vedno sveže Götzovo pivo. 153

Franc Kalinšek kateri je bil lansko leto zaposlen na Lički železnici naj se zgleda pri g. Petru Mažuran v Gospiču, Lika ali pri g. L. Burič, Zagreb, Palmotičeva 34. 3-3

Vila ali pa posestvo v Mariboru ali v okolici se kupi. Ponudbe z navedbo cene na uradništvu »Maribor delavca« pod »Vila« ali »Posestvo«. 2-2

Dva mlada železničarja bi se rada seznanila z dvema gospodičnima v najkrajšem času. Ponudbe s sliko na upravnishvu. Studenci so izključeni. 2-2

Proda se:

Gostilniška oprema, obstoječa iz miz, stolov in tapetiranih klopij (trdi in mehki les), **Enovprežni voz**, **slamorenica** in dobro ohranjeno **konjsko sedlo**.

Podatki pri:

Trgovskem podjetju Zgornja Polskava pri Pragerskem hiš. št. 32. 2-1

Rogaška Slatina

Najboljša mineralna voda

Tempel vrelec, namizna voda

Styria vrelec, medicinska voda

Donatski vrelec, medicinska

:: voda najmočnejše vrste ::

Zastopstvo v vseh večjih mestih in krajih. Doblja se v vseh prodajalnah in restavracijah. Pojasnila daje

Ravnateljstvo Zdravilišča Rogaska Slatina.

Najvarnejša naložba denarja po 4¹/₂%.

Hipotekni zavod mestne hranilnice v Mariboru, Orožnova ulica 2, izdaja 4¹/₂% zastavnice s kuponi od 1. januarja in 1. julija vsakega leta, katere so po zakonu pupilarnovarne in se uporabljajo za plodonošno naložbo kapitalov občin, cerkva, ustanov, sirotinskega denarja itd. Pravilom odgovarjajoče kritje zastavnice nadzoruje vladni komisar. Za zastavnice jamčijo razun pupilarnovarno vknjiženih hipotekarnih terjatev še rezervni zaklad po 1.500.000 kron in vso ostalo premoženje zavoda. Zastavnice se dobijo po dnevnem kurzu pri hipoteknem zavodu mestne hranilnice v Mariboru. Zavod dovoljuje hipotekarna posojila po 4¹/₂%.

Zlatorog milo

je najboljšo in najcenejše.

:: Povsod za dobiti! ::

10-2

Izdeluje kristalno sodo, sveče in talaletno milo.

Prva mariborska tovarna mila Maribor.

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.

Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

Jakob Lah, Maribor

Glavni trg 2.

Zaloga čevljev, gamaš, perila, potnih košar, tržnih torbic itd.

Najceneje! 10-8 Solidno!

Cene so padle! Kje?

Samo v veletrgovini

Alojz Dular-ja

popr. Oskar Reitter, Slovenjgradec

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem izdatno znižal cene pri svoji zalogi, kakor pri manufakturi, špeceriji in železnini. Prodajam moko po K 6[—], koruzni zdrob po K 6⁵⁰. Dobi se tudi sladkor in rogaška slatina v poljubni množini. Za obilen obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem **Alojz Dular.**

Pridite vsi in prepričajte se!

Pohišstvo

Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprava, podložki, modroci, otomane, spaln in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapetiranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfin. izvršitve po jako nizkih cenah pri trdnosti za pohištvo

KAREL PREIS, Maribor
Slomšekov trg št. 6

Svoboden ogled! 217 Ceniki zastoj!

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vsako vrsto straženja v mestu, na kolodvorih, kakor tudi spremljanje železniških voz. Pojasnila v pisarni Pristanišna ulica 2.

Raznašalci časopisov

Invalidi, dobe lep zaslužek. Zgleda naj se v upravnishvu »Mariborskega delavca«.

Ali ste že pristopili

Jugoslovenski Matici?

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Deln. glavnica z rezervn. zakladi okrog 50 mil. kron

CENTRALA V LJUBLJANI

Deln. glavnica z rezervn. zakladi okrog 50 mil. kron

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju, ekspozitura Ptuj.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3 odstotkov brez odpovedi, proti trimesčni odpovedi s 3 in četrt odstotkov čistih. Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontra menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive. Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in prednjam na vrednostne papirje in blago. Izvršuje vse bančne transakcije.

Sir po znižanih cenah:

**Primissima pikantni
Polemendolski**

dlebi od 15—30 kg

Triglav Groyer

hlebi od 5—15 kg

Trapistovski sir

hlebi od 1—2 kg.

Istotako:

Mortadella

Ossocolli

Cottechini

Sardele soljene „Vis“

Sardele soljene v škatljah

Sardelenpasta v tubah

kakor tudi veliko zalogo

2—1

Sardin vseh vrst

pošilja vsako množino, tudi v malih poštnih zavitkih
in po železnici trdka

VINKO HMELAK, MARIBOR.

Zahtevajte cenike brezplačno!

*Inserati v našem listu
imajo največji uspeh!*

Poprej v Gorici!

Otvoritev trgovine z
železnino

Pinter & Lenard

v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 32—34

dne 1. julija 1920.

Za obilen obisk se priporoča

Pinter & Lenard.

Sedaj v Mariboru!

Sedaj v Mariboru!

Otvoritev.

P. n. občinstvu iz Maribora in okolice naznanjam otvoritev gostilne v Pekrah
pri Mariboru (preje dr. Reiser) pod imenom

„Gostilna pod Pohorjem“

In sicer v nedeljo, dne 4. julija 1920 z vrtnim koncertom brez vstopnine
in pobiranja. Pristna naravna vina kakor dobra mrzla in gorka jedila poskrbi

Mihael Živec, gostilničar.

Kreditno društvo Mestne hranilnice v Mariboru, Orožnova ulica 2, I. nadstropje

sprejema vloge na tekoči račun in jih obrestuje po 4%,
dovoljuje menične in kontokorentne kredite trgovcem
in obrtnikom proti 6% obrestim brez drugih stroškov.

Gostilna

„Pri grozdu“

Maribor, Aleksandrova cesta.

Prvovrstna kuhinja. Prvovrstno pivo v sodčkih. Naravna vina.
12 čistih tujskih sob z električno razsvetljavo. Kopališče. Pršna
kopelj vedno na razpolago. — Toplo se priporoča

ADOLF SPATZEL.

Mariborska eskomptna banka

v Mariboru, Aleksandrova cesta 11

Podružnice: Murska Sobota in Velikover.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro
račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne
papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Da je kreditno: Pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu-
in inozemska mesta.

Da je prodajna: Na vrednostne papirje in na
blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najku-
lančneje.